

sikkerhedsdatablad

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), ændret ved 453/2010/EU

Iron(II) ammonium sulphate ≥98 %, extra pure

artikelnummer: X884
Version: 1.0 da

dato for udstedelse: 12.06.2015

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1 Produktidentifikator

Identifikation af stoffet	Iron(II) ammonium sulphate
Artikelnummer	X884
Registreringsnummer (REACH)	Disse oplysninger foreligger ikke.
EF-nummer	233-151-8
CAS-nummer	7783-85-9

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser	laboratoriekemikalie
--------------------------------------	----------------------

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Carl Roth GmbH + Co KG
Schoemperlenstr. 3-5
D-76185 Karlsruhe
Tyskland

Telefon: +49 (0) 721 - 56 06 0

Fax: +49 (0) 721 - 56 06 149

e-mail: sicherheit@carlroth.de

Hjemmeside: www.carlroth.de

Kompetent person, der er ansvarlig for
sikkerhedsdatabladet

: Abteilung Arbeitssicherheit

e-mail (kompetent person)

: sicherheit@carlroth.de

1.4 Nødtelefon

Nødopkaldstjeneste

Poison Centre Munich: +49/(0)89 19240

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

Dette stof opfylder ikke kriterierne for klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008.

2.2 Mærkningselementer

Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

ikke påkrævet

Signalord ikke påkrævet

Iron(II) ammonium sulphate $\geq 98\%$, extra pure

artikelnummer: **X884**

2.3 Andre farer

Der foreligger ingen yderligere oplysninger.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1 Stoffer

Stoffets navn	Iron(II) ammonium sulphate
EF-nummer	233-151-8
CAS-nummer	7783-85-9
Molekylær formel	$(\text{NH}_4)_2\text{Fe}(\text{SO}_4)_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$
Molær masse	392,1 $\frac{\text{g}}{\text{mol}}$

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelle bemærkninger

Alt tilsmudset tøj tages af.

Efter indånding

Sørg for frisk luft. I alle tilfælde af tvivl, eller hvis symptomer vedvarer, søges læge.

Efter hudkontakt

Skyl/brus huden med vand.

Efter øjenkontakt

Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. I alle tilfælde af tvivl, eller hvis symptomer vedvarer, søges læge.

Efter indtagelse

Skyl munden.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Efter øjenkontakt: Medfører let til moderat irritation,

Ved hudkontakt: Lokal rødme, ødem, pruritis og/eller smerte,

Ved indtagelse: Kvalme, Opkast, Akutte systemiske virkninger, Forgiftende virkning på det centrale nervesystem kan føre til kramper, besværet åndedræt eller bevidstløshed,

Ved indånding: Hoste, smerte, kvælningensfornemmelser og åndedrætsbesvær

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Symptomatisk behandling.

Iron(II) ammonium sulphate ≥98 %, extra pure

artikelnummer: **X884**

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1 Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler

Afstem slukningsmidler efter omgivelserne
vandspraystråle, skum, slukningspulver, tørt, carbondioxid (CO₂)

Uegnede slukningsmidler

vandstråle

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Ikke-brændbar.

Farlige forbrændingsprodukter

Ved brand kan der opstå: nitrogenoxider (NO_x), svovloxider (SO_x)

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Træf normale foranstaltninger mod brand og bekæmp den på en fornuftig afstand. Anvend luftforsyret ånde-
drætsværn.

Særlige beskyttelsesmidler for brandmandskab

Beskyttelsesbeklædning mod kemikalier, flydende og luftformige, inklusive aerosoler og faste partikler.
Luftforsyret åndedrætsværn (SCBA). Luftforsyret åndedrætsværn (EN 133).

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

For ikke-indsatspersonel

Begrænsning af støvudvikling.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Holdes væk fra afløb, overfladevand og grundvand.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Råd om, hvordan spild inddæmmes

Tildækning af afløb.

Råd om, hvordan der renses op efter spild

Optages mekanisk.

Andre oplysninger om spild og udslip

Placeres i egnede beholdere til bortskaffelse.

Henvisning til andre punkter

Farlige forbrændingsprodukter: se punkt 5. Personlige værnemidler: se punkt 8. Materialer, der skal undgås:
se punkt 10. Forhold vedrørende bortskaffelse: se punkt 13.

Iron(II) ammonium sulphate ≥98 %, extra pure

artikelnummer: **X884**

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Undgå udvikling af støv.

Råd om generel hygiejne

Undlad at spise, drikke og ryge i arbejdsområderne. Før pausen og ved arbejdets ophør bør hænderne vaskes.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares et tørt sted.

Uforenelige stoffer eller blandinger

Overhold anbefalinger om kombineret opbevaring.

Hensyntagen til andre råd

Ikke påkrævet.

• Krav til ventilation

Anvend lokal og almen ventilation.

• Særlig indretning af lagerlokaler eller -beholdere

Anbefalet lagertemperatur: 15 - 25 °C.

7.3 Særlige anvendelser

Der foreligger ingen oplysninger.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre

Nationale grænseværdier

OEL-værdier (grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering)

8.2 Eksponeringskontrol

Individuelle beskyttelsesforanstaltninger (personlige værnemidler)

Beskyttelse af øjne/ansigt

Anvend sikkerhedsbriller med sidebeskyttelse.

Beskyttelse af hud

• beskyttelse af hænder

Brug egnede beskyttelseshandsker. Kemiske beskyttelseshandsker, som er testet i henhold til EN 374, er egnede.

Iron(II) ammonium sulphate ≥98 %, extra pure

artikelnummer: **X884**

- **materialetype**

NBR (Nitrilkautsjuk)

- **materialetykkelse**

>0,11 mm.

- **gennemtrængningstid af handskematerialet**

>480 minutter (permeation: trin 6)

- **andre beskyttelsesforanstaltninger**

Tillad perioder til hudregenerering. Forebyggende hudbeskyttelse (beskyttende creme/salve) anbefales.

Åndedrætsværn

Egnet filter (EN 143). P1 (filtrerer mindst 80 % af de luftbårne partikler, farvekode: hvid). Vær opmærksom på bæretidsbegrænsningerne ifølge GefStoffV i forbindelse med reglerne for brug af åndedrætsbeskyttelse (BGR 190).

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Holdes væk fra afløb, overfladevand og grundvand.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende

Fysisk tilstand	fast (pulver, amorft)
Farve	grønblå
Lugt	lugtfri
Lugttærskel	Ingen tilgængelige oplysninger

Andre fysiske-kemiske parametre

pH-værdi	3 - 5 i 50 g/l vand ved 20 °C
Smeltepunkt/frysepunkt	ikke bestemt
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval	Disse oplysninger foreligger ikke.
Flammepunkt	ikke anvendelig(t)
Fordampningshastighed	ingen tilgængelige oplysninger
Antændelighed (fast stof, luftart)	Ikke-brandfarlig
<u>Ekspløsningsgrænser</u>	Disse oplysninger foreligger ikke.
• nedre eksplosionsgrænse (LEL)	disse oplysninger foreligger ikke
• øvre eksplosionsgrænse (UEL)	disse oplysninger foreligger ikke
Ekspløsningsgrænser for støvskyer	disse oplysninger foreligger ikke
Damptryk	Disse oplysninger foreligger ikke.
Massefylde	1,86 g/cm ³

sikkerhedsdatablad

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), ændret ved 453/2010/EU

Iron(II) ammonium sulphate ≥98 %, extra pure

artikelnummer: **X884**

Dampmassefylde	Disse oplysninger foreligger ikke.
Bulk-massefylde	900 kg/m ³
Relativt massefylde	Oplysninger om denne egenskab foreligger ikke.
<u>Opløselighed</u>	
Vandopløselighed	270 g/l ved 20 °C
<u>Fordelingskoefficient</u>	
n-oktanol/vand (log KOW)	Disse oplysninger foreligger ikke.
Selvantændelsestemperatur	Oplysninger om denne egenskab foreligger ikke.
Viskositet	ikke relevant (faststof)
Eksplorative egenskaber	ingen
Oxiderende egenskaber	ingen

9.2 Andre oplysninger

Der foreligger ingen yderligere oplysninger.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Dette materiale er ikke reaktivt under normale omgivende betingelser.

10.2 Kemisk stabilitet

Stoffet er stabilt under normale omgivende og forventede temperatur- og trykforhold ved opbevaring og håndtering.

10.3 Risiko for farlige reaktioner

Eksoterm reaktion med: Stærkt brandnærende

10.4 Forhold, der skal undgås

>100 °C ved 1.013 hPa.

10.5 Materialer, der skal undgås

Der foreligger ingen yderligere oplysninger.

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige forbrændingsprodukter: se punkt 5.

Iron(II) ammonium sulphate ≥98 %, extra pureartikelnummer: **X884****PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger****11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger****Akut toksicitet**

Eksponeringsvej	Slutprodukt	Værdi	Art	Kilde
oral	LD50	3250 mg/kg	rotte	

Hudætsning/hudirritation

Klassificeres ikke som hudætsende/hudirriterende.

Alvorlige øjenskader/øjenirritation

Medfører let til moderat irritation.

Luftvejssensibilisering eller hudsensibilisering

Klassificeres ikke som respiratorisk sensibiliserende stof eller hudsensibiliserende stof.

Sammenfatning af vurdering af CMR-egenskaberne

Klassificeres ikke som kimcellemutagen, carcinogen eller reproduktionstoksisk.

• Specifik målorgantoksicitet, enkel eksponering

Klassificeres ikke som specifikt målorgantoksisk (enkel eksponering).

• Specifik målorgantoksicitet, gentagen eksponering

Klassificeres ikke som specifikt målorgantoksisk (gentagen eksponering).

Aspirationsfare

Klassificeres ikke som forbundet med aspirationsfare.

Symptomer forbundet med fysiske, kemiske og toksikologiske egenskaber**• Ved indtagelse**

kvalme, opkast, diarré, akutte systemiske virkninger: forgiftende virkning på det centrale nervesystem kan føre til kramper, besværet åndedræt eller bevidstløshed

• Ved kontakt med øjnene

medfører let til moderat irritation

• Ved indånding

hoste, smerte, kvælningssymptomer og åndedrætsbesvær

• Ved kontakt med huden

Længerevarende eller gentaget kontakt med hud eller slimhinder medfører irritationssymptomer som rødmen, blæredannelse, hudbetændelse m.v

Andre oplysninger

Ingen.

Iron(II) ammonium sulphate ≥98 %, extra pure

artikelnummer: X884

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1 Toksicitet

iht. 1272/2008/EF: Klassificeres ikke som farlig for vandmiljøet.

12.2 Nedbrydningsproces

Metoderne til bestemmelse af den biologiske nedbrydningssevne kan ikke anvendes på uorganiske stoffer.

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Data foreligger ikke.

12.4 Mobilitet i jord

Data foreligger ikke.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Data foreligger ikke.

12.6 Andre negative virkninger

Let farlig for vand.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Kontakt det ansvarlige og godkendte renovationselskab ved bortskaffelse.

Oplysninger med relevans for udledning af spildevandet

Må ikke tømmes i kloak afløb.

13.2 Relevante bestemmelser om affald

Tilordningen af affaldskoder/affaldsbetegnelser skal udføres branche- og processpecifikt jfr. EAK.

13.3 Bemærkninger

Affald skal sorteres i kategorier, som kan håndteres særskilt af de lokale eller nationale affaldshåndteringsanlæg. Tag hensyn til gældende nationale eller regionale bestemmelser.

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1	UN-nummer	(ikke omfattet af transportbestemmelser)
14.2	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	ikke relevant
14.3	Transportfareklasse(r)	ikke relevant
	Klasse	-
14.4	Emballagegruppe	ikke relevant
14.5	Miljøfarer	ingen (ikke miljøfarlig iht. forordningerne om farligt gods)
14.6	Særlige forsigtighedsregler for brugeren	
	Der foreligger ingen yderligere oplysninger.	

Iron(II) ammonium sulphate ≥98 %, extra pureartikelnummer: **X884****14.7 Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden**

Det er ikke hensigten at gennemføre bulktransport.

14.8 Oplysninger om hver af FN-modelbestemmelserne (UN Model Regulations)**• Transport med jernbane eller ad vej eller indre vandveje af farligt gods (ADR/RID/ADN)**

Ikke omfattet af ADR, RID og ADN.

• International Maritime Dangerous Goods Code (IMDG-koden)

Ikke omfattet af IMDG.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø****Relevante bestemmelser fra Den europæiske Union (EU)****• Begrænsninger i henhold til REACH, bilag XVII**

Ingen af bestanddelene er registreret.

• Fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse (REACH, bilag XIV)

Ingen af bestanddelene er registreret.

Nationale fortegnelser

Stoffet er registreret i de følgende nationale fortegnelser:

- EINECS/ELINCS/NLP (Europa)

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen kemikaliesikkerhedsvurdering er blevet gennemført for dette stof.

PUNKT 16: Andre oplysninger**Forkortelser og akronymer**

Fork.	Forklaring af anvendte forkortelser
ADN	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures (Den europæiske overenskomst om international transport af farligt gods ad indre vandveje)
ADR	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (Den europæiske overenskomst om international transport af farligt gods ad vej)
CAS	Chemical Abstract Service (database med en fortegnelse over kemiske forbindelser)
CLP	Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger
CMR	Carcinogenic, Mutagenic or toxic for Reproduction (kræftfremkaldende, mutagen eller reproduktionstoksisk)
EINECS	European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (den europæiske fortegnelse over markedsførte kemiske stoffer)
ELINCS	European List of Notified Chemical Substances (den europæiske liste over anmeldte stoffer)
IMDG	International Maritime Dangerous Goods Code (den internationale kode for søtransport af farligt gods)
MARPOL	konventionen af 1973 om forebyggelse af forurening fra skibe (fork. for "marine pollutant")
NLP	No-Longer Polymer
PBT	Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier)

sikkerhedsdatablad

i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), ændret ved 453/2010/EU

Iron(II) ammonium sulphate ≥98 %, extra pure

artikelnummer: **X884**

Fork.	Forklaring af anvendte forkortelser
RID	Règlement concernant le transport International ferroviaire des marchandises Dangereuses (forordning om international transport af farligt gods ad jernbane)
vPvB	very Persistent and very Bioaccumulative (meget persistent og meget bioakkumulativ)

Henvisninger til den vigtigste faglitteratur og de vigtigste datakilder

- Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), ændret ved 453/2010/EU
- Forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP, EU GHS)

Fortegnelse over de vigtigste sætninger (kode og fuldstændig ordlyd som beskrevet i kapitel 2 og 3)

ikke relevant.

Ansvarsfraskrivelse

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad svarer efter bedste vidende til vort kendskab på tidspunktet for trykning. Informationerne skal give dig nogle holdepunkter for sikker omgang med det på dette sikkerhedsdatablad nævnte produkt med hensyn til lagring, forarbejdning, transport og bortskaffelse. Oplysningerne kan ikke overføres på andre produkter. For så vidt som produktet bliver blandet eller forarbejdet med andre materialer, så kan oplysningerne på dette sikkerhedsdatablad ikke uden videre overføres på det ny materiale, der således er fremkomme.